

KUNTASTRATEGIA 2025

Tahtotilamme:

**HOLLOLA 2025 ON ELINVOIMAINEN JA
VASTUULLINEN EDELLÄKÄVIJÄ**

ARVOMME

Vastuullisuus

- **Kannamme vastuuta myös lastemme tulevaisuudesta**
- **Asetamme peruspalvelujen turvaamisen etusijalle**
- **Rakennamme ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä**
- **Edellytämme yhteistä vastuunkantoa hyvinvoinnin ylläpitämiseksi: kunnan vastuu sekä jokaisen kuntalaisen ja toimijan oma vastuu**

Ennakoiva aktiivisuus

- **Haemme aloitteellisesti ratkaisuja ja käänämme uhat mahdollisuudeksi**
- **Ennaltaehkäisemme ongelmien syntyä hyvissä ajoin**
- **Olemme aidon ja luottamusta rakentavan yhteistyön hakija ja tekijä**

Ennakkoluulottomuus

- **Kyseenalaistamme, otamme hallittuja riskejä, kokeilemme ja löydämme uusia ratkaisuja**
- **Haemme organisaatorajat ylittäviä ratkaisumalleja**
- **Tarkastelemme kriittisesti omaa toimintaa kehittyäksemme**

Avoimuus

- **Luomme kuntalaisille, poliitikoille / päättäjäille, kunnan henkilöstölle ym. toimijoille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa tarjoamalla tietoa ja kanavia**
- **Suhtaudumme avoimesti uusiin asioihin**

STRATEGIAPERUSTAMME

Olemassa olevat menestystekijät, joita vahvistamme ja hyödynnämme:

- Hyvä sijainti – saavutettavuus
- Viihtyisä asuin- ja elinympäristö
- Vahva historiaperintö – perusta rohkealle uudistumiselle
- Vetovoimainen ja arvostettu
- Kasvava ja hyvin koulutettu väestö
- Toimivat peruspalvelut
- Hyvä työnantajakuva – ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö
- Hyvä päätöksentekokulttuuri
- Aloitteellinen ja tavoitteellinen yhteistyön tekijä

Keskeiset haasteet ja tulevaisuuteen vaikuttavat muutosvoimat, joihin varaudumme:

1. Tulojen vähentyminen ja menojen lisääntyminen

Taloukasvu (verotulojen kasvu) hiipuu samaan aikaan kun ikääntyvien määrä ja palvelutarve (käyttömenotarve) kasvaa. Lain edellyttämä taloustasapaino hoidettuna verotuksen avulla edellyttäisi jokavuotisia veronkorotuksia. Tämä haastaa perinteisen vastuunjaon, rakenteet ja toimijoiden roolit.

2. Työvoiman saatavuuden heikkeneminen

Uutta työvoimaa tulee työmarkkinoille vähemmän kuin vanhaa poistuu. Kunnallissektori ei voi lisätä työvoimaosuuttaan merkittävästi yksityisen sektorin kustannuksella. Tämä haastaa perinteiset kunnalliset palvelujen tuotantorakenteet ja -tavat.

3. Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutoksen maailmanlaajuinen uhka merkittävine seurauksivaikutuksineen tulee asettamaan uudenlaisia velvoitteita ja vastuita kaikille toiminnan tasoille. Tämä haastaa kuntien yhdyskunta- ja palvelutuotantorakenteen.

4. Hallinnan perustan murtuminen

Kompleksisuus ja kaaos: Informaatiovirtojen nopea lisääntyminen, arvojen muutos ja arvojen moninaistuminen, julkisen hallinnon roolin muutos, uudenlaiset yhteistyöverkostot sekä rakenteelliset muutokset kaikilla toiminnan tasoilla haastavat perinteiset kunnalliset toimintamallit ja -tavat.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄMME OVAT:

1. Kuntatalous tasapainossa

- Tulorahoitus riittää toimintamenoihin sekä vähintään puoleen nettoinvestointien -määrästä
- Velkamäärä enintään valtakunnan keskiarvossa
- Kunnallisveroaste palvelutason suhteessa
- Kuntalaisten oma vastuu kasvaa
- Uudet rahoitusmallit käyttöön asteittain
- Kestävä ja pitkäjänteinen omistajapolitiikka ja omistajaohjaus

2. Toimivat peruspalvelut

- Laadukkaat perustason palvelut
- Tuottavuuden ja kustannustehokkuuden määrätietoinen kasvattaminen
- Ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö
- Tavoitteellinen ja tuloksellinen yhteistyö: kustannus-, laatu-, erikoistumis- ja palvelujen saatavuushyötyjen hakeminen

3. Hyvä työllisyys

- Vaikuttavaa elinkeinopolitiikkaa yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa
- Kilpailukykyisiä sijoituspaikkoja monipuolisille ja kehittyville yrityksille

4. Toimiva demokratia ja hyvä hallinto

- Määrätietoinen kunnan kehittäminen
- Vuorovaikutteiset ja kuntalaisia osallistavat toiminta- ja palveluprosessit
- Hallinnon avoimuus ja viestintä

5. Yhdyskunnan ja ympäristön hallittu kehittäminen

- Eheä yhdyskuntarakenne
- Elinympäristön viihtyisyys
- Hallittu ja ohjattu väestökasvu

TOIMENPIDEOHJELMAMME

1. Kuntatalous tasapainossa

Linjaukset:

- Kiinteistöt pidetään hyvässä kunnossa panostamalla korjausrakentamiseen
- Investoinneista vähintään puolet katetaan tulo-rahoituksella
- Talouden tasapainotuksessa puolet katetaan veronkorotuksilla ja puolet rakenteellisilla muutoksilla palveluihin ja palveluverkkoon
- Merkittäviä palveluihin tai palveluverkkoon kohdistuvia sopeuttamis- ja säästötoimenpiteitä ryhdytään valmistelemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ennen kuin talous heikkenee, tai valtuusto antaa erillisen toimeksiannon
- Aktivoimme omaehtoisuutta ja omatoimisuutta
- Panostamme ennaltaehkäisyyn
 - ongelmia ja uhkia arvioidaan aktiivisesti ja niihin puututaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa
- Selvitämme uusia rahoitusmalleja

Toimenpiteet 2011-2012:

1. Laadimme pitkántähtäimen rakennusohjelman
2. Lisäämme investointirahoitusta korjausrakentamiseen
3. Otamme käyttöön päätösten vaikutusten ennakoimismalleja (mm. kustannus-, yritys-, ja hyvinvointivaikutukset)
4. Päätökset sote yhteistoiminta-alueen palveluverkosta
5. Kehitämme omistajaohjausta ja riskienhallintaa
 - Lisäresurssointi suunnitteluun
 - Rakennushankevalvojan palkkaaminen
 - Erilliskohteiden riskiarviointi ja toimenpiteet selvitysten pohjalta

2. Toimivat peruspalvelut

- Strategiset, tavoitteita konkretisoivat ohjelmat:
 - Henkilöstöohjelma 2025
 - Työhyvinvointiohjelma
 - Tuottavuusohjelma

Linjaukset:

- Turvaamme tarkoituksenmukaisella tasolla lakisääteiset peruspalvelut
- Palvelujen saatavuus on ensisijaista, saavutettavuus toissijaista
- Kehitämme kokonaisvaltaisesti työhyvinvointia
- Kehitämme ja arvioimme palvelujen tuottavuutta, vaikuttavuutta ja laatua määrätietoisesti
- Toteutamme poikkihallinnollista lähestymistapaa; synteesi, nykyisen toiminnan uudelleen suuntaaminen tehokkaimpien ratkaisumallien löytämiseksi
- Toteutamme yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa

- **Osallistumme tavoitteelliseen ja tulokselliseen yhteistyöhön**
 - Olemme aloitteellinen, aktiivinen ja tasa-arvoinen yhteistyökumppani
 - Kehitämme seudullista yhteistyötä kuntarajoista riippumattomaksi
 - Haemme kumppanuutta laaja-alaisesti (kunnat, yritykset, yhteisöt)
 - Verkotumme globaalisti – kokemusten vaihto
- **Nostamme asiakas/kuntalaisvastuun mukaan kaikkien toimintaan**
- **Ulkoistamme/kotiutamme harkitusti työtehtäviä/toimintoja**

Toimenpiteet 2011-2012:

1. Viemme eteenpäin työhyvinvointiohjelmaa
2. Käynnistämme tuottavuus II ohjelman
3. Turvaamme perusopetuksen rahoituksen (tuntikehys)
4. Haemme yhteistyömallit henkilöstö- ja taloushallinnon, tietotekniikan ja sosiaali- ja terveystoimen tukipalveluille sekä maaseutuhallinnolle
5. Laajennamme palvelusetelin käyttömahdollisuuksia (sote)
6. Edistämme kansalaisten omatoimisuutta laajoilla yhteistyöhankkeilla (sote)

3. Hyvä työllisyys

- Strategiset, tavoitteita konkretisoivat ohjelmat:

- **Lahden alueen kilpailukyky- ja elinkeinostrategia 2009-2015**
- **Oma elinkeino-ohjelma**

Linjaukset:

- Lisäämme vaikuttavuutta alueellisen elinkeinopolitiikan kautta
- Muodostamme uusia houkuttelevia yritysalueita
- Vahvistamme keskusta-alueen elinvoimaisuutta
- Edistämme Nostavan toteutuksen (kumppani/toimija) käynnistymistä
- Kehitämme ja edistämme matkailupalveluja

Toimenpiteet 2011-2012

1. Päätämme Messilän osayleiskaavamuutoksesta
2. Päätämme keskusta-alueen asemakaavamuutoksesta
3. Päätämme omasta elinkeino-ohjelmasta
4. Vaikutamme Lahden Eteläisen Kehätien rahoituspäätöksen aikaansaamiseen aktiivisesti
5. Käynnistämme uuden yritysalueen rakentumisen

4. Toimiva demokratia ja hyvä hallinto

- Strategiset, tavoitteita konkretisoivat ohjelmat:

- **Hallinnon ja demokratian kehittämisohjelma**

Linjaukset:

- Kehitämme uusia hallinnan rakenteita ja malleja
- Toteutamme lähipalvelualuemallia / toimiva käytäntö
- Otamme käyttöön palautejärjestelmän kaikkien keskeisten toimintojen osalta / toimiva käytäntö
- Kehitämme tilaaja-tuottajamallia
- Kehitämme ja luomme uusia kumppanuusmalleja kansalaisjärjestöjen ja yritysten kanssa
- Kehitämme monikanavaista vuorovaikutteista viestintäkäytäntöä

Toimenpiteet 2011-2012:

1. Arvioimme lähineuvoston toimintamallin ja teemme sen jatkoa koskevat päätökset
2. Otamme käyttöön intra/ekstranet-toiminnot luottamushenkilötyöskentelyn parantamiseksi
3. Laadimme "valtuutettujen käsikirjan"
4. Kehitämme toimintaa ja taloutta kuvaavia mittareita sekä raportointijärjestelmiä
5. Määrittelemme viestintäpolitiikan

5. Yhdyskunnan ja ympäristön hallittu kehittäminen

- Strategiset, tavoitteita konkretisoivat ohjelmat:

- **Seudullinen ilmasto-ohjelma**
- **Maapoliittinen ohjelma**

Linjaukset

- Tavoittelemme 0,5-1 % väestökasvua vuosittain
- Hankimme maata strategisilta paikoilta aktiivisesti
- Tehostamme kaavatuotantoa
- Otamme kaavataloudellisen tarkastelun kiinteäksi osaksi suunnittelua
- Eheyttämme yhdyskuntarakennetta
 - asumisen ohjaaminen asemakaava-alueille ja lähelle rakennettua infraa
 - kestävä ja pitkäjänteinen maapolitiikka
 - määrätietoinen ja johdonmukainen maanhankinta keskeisiltä alueilta
- Hillitsemme ilmastonmuutosta energiapolitiikan, palveluiden, maankäytön ja liikenteen ratkaisuissa
 - Energiatehokkuuden edistäminen
- Kehitämme joukkoliikennettä

Toimenpiteet 2011-2012:

1. Ryhdymme laatimaan strategista, koko kunnan yleiskaavaa
2. Lisäämme maanhankinnan ja kaavoituksen määrärahoja tehostaksemme tonttituotantoa
3. Toteutamme pohjavesialueen vaikutusten arviointia
4. Edistämme kuntayhteistyönä joukkoliikenteen kokonaisvaltaisia palvelutasoratkaisuja
5. Edellyttämme hallintokunnilta omia tavoitteita ja toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi